

[Svend Haugaard.]

forsklubninger ned i Vejle amt, som dér føles meget ubehagelige. Jeg synes, hele denne historie minder lidt om eventyret om Askepott, hvor man huggede en hæl og skar en tå uden dog at få noget godt resultat ud af det, og jeg beklager, at ministeren tilsyneladende har valgt stedmoderens rolle i eventyret. Jeg må derfor bede om, at vi nu får at vide: hvilke tungtvejende argumenter er der for at danne dette storamt i Nordvestjylland? Er de tungtvejende nok til, at man mener det rigtigt at sonderdele Viborg amt mod det enstemmige ønske fra hele befolkningens side om at holde Viborg amt samlet, gerne sammen med Thisted amt, subsidiært Randers amt? Betydelige kredse i Randers amt har udtalt sig om, at de ville være forstående over for en opdeling af Randers amt. Det ville løse Ålborg amts problem; det kunne vel også tænkes ved en forskubning at løse Vejle amts problem. Det ville bringe Djursland ind på den rette vej, og det ville skabe en passende balance inden for Århus amt med byområder som Skanderborg og Randers i forhold til Århus. Endelig ville det altså bevare muligheden for Viborg og Thisted amters sammenslutning. Jeg vil gerne spørge: hvorfor er ministeren gået uden om denne løsning? Kan den ikke af ministeren tages med som et realistisk forslag til disse amters inddeling?

Jeg skal ikke komme ind på en række enkeltheder, som det kunne være praktisk at fremføre som argumenter; det hører nok hjemme i udvalgsarbejdet og ved anden behandling. Men jeg må udtale, at som jeg ser lovforslaget, har det meget betydelige skønhedsfejl.

Foged: Jeg tror, indenrigsministeren allerede har indtryk af, at det er fra jysk side, der kommer de fleste indvendinger. Jo længere der er fra centraladministrationen ud til området, des hyppigere må folk fra området selv møde op for at tale deres sag, og det er vel i sin orden.

Når jeg tager ordet, er det for det første for at give tilslutning til det, mit partis ordfører, hr. A. Chr. Andersen, har sagt, men også for at give det en ekstra understregning, at dette lovforslag faktisk har en særlig karakter. Jeg vil endda sige, at på de egne, hvor jeg bor, tillægger man det en særlig

alvorlig karakter ud fra den betragtning, at det ikke alene er noget, der skal ordnes administrativt, men at også noget folkeligt, noget kulturelt, skal tilpasses fremover — at det enten skal have lov at bestå, hvor det er godt, eller også nu og da næsten destrueres på grund af indgreb udefra, selv hvor det er godt.

Jeg ved, at indenrigsministeren har modtaget mange henvendelser fra kommunalfolk — og det gælder vel også kommunalreformkommissionen — som oftest har haft alvorlige baggrunde for deres henvendelser og er kommet frem med velbegrundede argumenter. Som regel er det offentlige personer, der har fingeren på pulsen ikke alene på de amtskommunale områder, men også på de stedlige forhold, som de kender bedre, end kommunalreformkommissionens medlemmer er i stand til, al den stund de er bosiddende de pågældende steder og derfor kender melodien på egnen.

Ud over landet, tør jeg godt sige, føles nogle af de ændringer af kommunestrukturen, der har fundet sted, eller som i øjeblikket er skitseret, nærmest — i billedlig tale — som om en damptrølle kører over landet. Man føler sig prisgivet, og hvis der i kommissionen er et mindretal, hvad man nu og da får oplyst, virker det ofte, som om dette mindretals protest kun bliver — jeg kan blive i billedet — et håbløst kny mod den videre fremtømning. Stærkest føles dette, så vidt jeg skønner, måske nok i de egne, der ligger fjernest fra administrationen, vel også ud fra den betragtning, at de, der bor nærmere ved, oftere kan komme til at tale med administrationens folk og derved har mulighed for at gøre deres opfattelse gældende på et tidligere tidspunkt, så de bedre kan bringe harmoni mellem opfattelserne.

Efter min opfattelse sker der sammenlægninger langt ud over lovens egentlige sigte. Mit partis ordfører, hr. A. Chr. Andersen, nævnte, at man fra starten af havde skønnet, at de 1.100 kommuner ville blive til ca. 400, men at det nu tegnede til at blive 200, højst 250 kommuner. Det har glædet mig, at den højtærede indenrigsminister ikke har frafaldet den opfattelse i det mindste, at 5.000 sjæle i en kommune skulle kunne give en rimelig kommunestørrelse, der kunne få lov at leve videre. Jeg ved, at den højt-